

Sermo

Quid erat necessarie q̄ illud sermone iactaret quod opere p̄serbat: vel fm̄ Lbri. Non sim pliciter p̄hibz: s; ne anteq̄ sacerdoti se ostēdat alicui reuelaret ne forte si ante alicui reuelaret sacerdotes p̄pter odiū lepre: z inimicitias xp̄i eū expellerent de p̄plo quasi leprosu. P̄tater q̄ iste non fuit transgressor p̄cepti: q; nō fuit p̄ceptum obligans: sed instruens. In cuius ē signum post p̄hibitionē xp̄s intulit illō. vade et ostēde te sacerdoti. Nec est hunc p̄trariū qd̄ alibi dicit. vade z annuncia omnib; gloriā dei Nam fm̄ Lbri. erudit. p̄hibere eos qui nos laudant p̄pter nos. Si aut̄ ad deū referat glia nō debem; p̄hibere s; magis iniungere: vt h̄ fiat. **C** Septimū ē duplicis confessionis. s̄ laudis et peccatorū emēdatō. Vade ostende te sacerdoti. vade dicit. Quia magis est p̄fectus licet sic dimissa culpa p̄ p̄tritionē et ad p̄fessionē p̄cedere: ne videat ecclē clauē cōtemnere. **D** post absolutionem dei etiā debet seq̄ absolutionem ministri. Jobis. xj°. Lazare. zc. **D** p̄ dicitur rat Lazare. ve. fo. p̄tinet ad absolutionem dei. **D** s̄ sequitur. Soluite eum: p̄tinet ad absolutionem ministri. **L** osesse laudis notat: cuz dicitur Et offer munus tuum: qd̄ p̄cepit **M**oyses. **Q**uid. n. p̄fessio laudis: nisi gratiarū actio: z p̄mēdatō diuini muneris: vnde dñs nō modo dicitur indignat de ingratitude: sicut p̄ de leprosis ingratias. **L** uc. 17. In h̄ autē qd̄ dicit. Sic p̄cepit **M**oyses: notat sacrificium: qd̄ fieri p̄ceptum erat fm̄ legē. **D** e q̄ leuiti. 14. In purificatōe ei accipiet duos passeres: In hijs ergo qd̄ ad purificatōem p̄torū requirunt: necessaria sunt: cum passer dicitur fuit a patiendo. **D**uo passeres. s. p̄trictōis dolor: quo sia compungit: z labor satisfactōis: quo corp; affligit **D** q̄ **A**ldiche. 4. **D**ole z satage. **D**ole r̄feret ad p̄tritionem. **S**atage ad satisfactōem. **C** Octauū est curatōis p̄firmatio. vnde h̄ leprosus iam mūdatus esset: z ipse xp̄s esset dñs legis: iussit tñ eum ad sacerdotem ire. **C** **P**rimo pp̄ legis approbatōem: nō p̄p̄nti: sed p̄ p̄terito. Quia lex foret suo tpe observanda: s; mundo per xp̄m euacuanda. **C** **S**ecūdo pp̄ potestatis sue manifestatōem: vt. s. ipse sacerdotis testes essent miraculi. **C** **Q**uarto pp̄ nostrā eruditōem. s. quo ad nos: z honoris quo ad sacerdotem. vñ addit. In testimoniū illis. q. d. **H**uis legalia p̄ xp̄m esset euacuāda. **T**amen nō fuit inuēni

ens: q̄ leprosum hunc leges observare fecit in muneris legalis oblatōe. Quia nō d; p̄us aut ferri signū: donec p̄firmatū esset signatū: z donec corpus xp̄i eēt glorificatum fm̄ quodā.

C Dominica quarta. Sermo de eplā. 31.

Emini quic

quaz debeatis: nisi vt inuicem diligatis. **R**o. 13. fm̄ qd̄ dicit **D**io. Dilectio est intellectualis s̄be mor; in terius tendēs in deū. nō

p̄mittēs dilectorē esse sui ipsius p̄ mentis sobrietatē: sed eius q̄ diligit per mētis excessum. **S**ed q; fm̄ **B**reg. p̄ amorē dei amor; primi gignit: z p̄ amorē primi amor; dei nutrit: z q; lex p̄sumata p̄ dilectionē: in duobus p̄sistit. s. in opatōe ois boni: z in declinatōe ois mali. **I**deo tra in hac epistola occurrunt.

Primū p̄ncipale.

Tercia p̄mu p̄ncipale: vbi p̄ponit nō bis ei; insinuatio: sunt gn̄z p̄ nes.

C **P**rima p̄ est: q̄ dilectio primi p̄ditur maxime quadā sp̄ali narratōe ex dilecto. **N**am dilectio cū fit hitus mentis: p̄dit p̄ narratōe; oris. vñ **C**hryso. sup̄ illud **R**o. 8. Quis nos sepabit a caritate zc. dicit. **N**ic amātium mos est: vt amorē suum filitio tegere ne sciant: sed necessarijs suis z caris effundunt z p̄dunt. **E**t klāmas suas infra pectus suūz cohibere nō possunt. **E**narrant frequētius: vt ipsa assiduitate narrādī solatiū amoris sui capiant: z refrigeria imēnsi amoris assumāt.

C **S**ecūda p̄ est: q̄ h̄ duo sint p̄cepta caritatis in q̄bus tota lex p̄det z p̄be: p̄ vtraz tñ nō in merito dilectio ponit: q; nec deus sine primo nec primū sine deo diligit. **H**ec tñ. s. dilectio primi iō p̄memorat: q; dilectio primi i factis appet. **D**ilectio vero dei amplius latet. **E**t iō hanc sp̄ualius ponit. **D**e qua dñs ait. **M**ādātum nouū do vobis: vbi illō mādātū mai; de dilectōe dei videt p̄termisum. **S**z si bene p̄derat: vtrunq; inuenit in singlis: q; q̄ diligit deū: nō pot̄ eum p̄tēnere: quē dñs p̄cipit diligit **E**t q̄ sancte z sp̄ualr diligit. **P**rimū: qd̄ in eo diligit: nisi deū; **I**pa. n. est dilectio ab omni mādāna dilectōe distincta: quā distinguendo dñs ait. **S**icut dilecti vros. **N**am medicus diligit egz pp̄ sanuatē: quā vñq; cupit reuocare:

non morbum: quem venit depellere. Sic g̃ et nos inimicem diligamus: vt q̃tus possumus? in uicem ad hñdum in nobis deum: curā diligēter adhibeamus. Nec est. n. reglā dilectionis dñitus instituta: vt diligam⁹ prīmū pp̃ deū. vñ Aug. dicit. Nemo diligit prīmū: nisi diligit deum. Quātum g̃ pot̃: primo impendat quem diligit sicut seipm̃: vt ille diligit deum quē si ip̃e nō diligit: nec se: nec prīmū diligit.

Tertia 2° est: q̃ dilectio q̃ deum diligimus prīmū et nos: est quoddā sp̃iale vnguentū: q̃ morbus proprij sceleris depellit: vulnera xp̃i pungunt: et prīmū indigentia implet. **Primum** vnguentū dilectōis pficit: cum qs̃ incipit vias suas p̃cogitare: et multas varias pctōuz sp̃es p̃terere in mortariolo p̃scie: et intra estuātis pectoris ollā: fil oia coquat igne quodā doloris et p̃nie. Hoc vnguento peccatrix aia dz p̃dire sue p̃uerfionis p̃mordia. Eius. n. odor anglos ad exultatōem inuitat sup̃ illd. **Sau**dius erit anglis dei et c. **Secūm** pficit de melioribus sp̃ibus. s. de diuinis beneficijs humano generi collatis. s. fil clir g̃p̃a sibi studiose colligere: et añ mentis sue oculos digna curā gratiaz actōe reducere curat. **Profecto** cum fuerint in vasculo pectoris: pistillo crebre meditationis p̃cussa: simulq̃ igne sc̃i desiderij decocta oia et in pinguata oleo leticie: erit vncio leniens et vpingera xp̃i. **Tertū** pficit de necessitatibus pauperū: de anxietatib⁹ opp̃ssoꝝ: de perturbatōibus tristitum: de culpīs delinquentium et postremo de oibus miserōꝝ exerūis: etiā si fuerint inimici: despicabiles vident species.

Ista tñ sunt exercitia caritatis sup̃ oia aromata redolēda. **Unguentū** qd̃ ex eis pficit: vana tuum est ad medellā primoz. vñ Ber. **Caritas** siue foueat iufirmos: siue exerceat p̃uictos: siue arguat ingetos: diuersis diuersa exhibens: sicut filios suos diligit vniuersos.

Quarta 2° est: q̃ lz diuersa sint debita sup̃ oibus p̃soluēda: puta reale: vt tributa et vctigalia. copozale: vt honor et reuerentia. sp̃rituale: vt timor et amor. Sed sup̃ oia obligat nos debet dilectōis: Et ideo ap̃ls monet nos et admonet: vt hec sola regnet in nob: vt ex caritate oia faciamus. **Ideo** etiā vocat debitum dilectōis: qz debemus eam deo: nob et primo.

Primo debemus eaz deo: qz ip̃e dedit: ad dicit: et sup̃addidit nobis eam. **Dedit** eam nobis in creatōe. **Ro. xij. Quis** p̃or dedit illa: et retribuēt ei? **Dictat** namq̃ iustitia nālis: vt

illi me totum tradā: et ex toto diligā: a quo me totum h̃eo. **Psal. Ipse** fecit nos. **Sed** addidit nobis in redemptiōe. **Psal. Domines** et iumenta saluabis dñe. **Domines** q̃ peccando cōparantur iumentis: p̃ redemptōis gratiā et loco: et merito equasti sup̃ms spiritib⁹. **Apo. ca. 19. Oseruus** tuus ego sum et c. **Dictat. n. ratio:** vt tanto plus debeas cum diligere: q̃sto cum intelligo. **Ad** plus extimādus est: qui se mihi dedit: et me mihi reddidit. **Sup̃addidit** in p̃paratione gl̃ie. **Secda** cor. 2. **Oculus** nō vidit: nec auris audiuit et c. **Qm̃** seipm̃ in p̃mum seruat: cum nihil se ip̃o melius h̃eat. **Quid** ergo ad diligendū eum sup̃addere poterō? **Ber. Cum** ei deuouerō quicq̃d sum: et quicquid possum: sic est sicut stella ad solem: stil la ad flumen: lapis ad turrē: puluis ad mōtez.

Secdo debemus dilectionē nobis. **Et p̃** vt quisq̃ diligat aiam suam: q̃ creata est ad imaginem dei: vt imitē innocentiaz. **Psal. Qui** diligit iniquitatem. s. suggestioni iniq̃ p̃sentendo: vel pficendo p̃auam actionē. **Qui** aiam suā: ip̃az occidēdo: nec morte corp̃is: nec morte gehenne. **Secdo** vt diligat corpus suum vt nutriat: illud sustentādo: nō vt sup̃fluitatib⁹ obruetur: ne p̃ h̃ eterno incendio deputet. vñ **Ber. Bene** odit carnem suā: q̃ñ ei gehenne cumulos mercat vindicte: et fm̃ duritiā suam et cor impentens thesaurizat sibi irā in die ire.

Tertio debemus dilectionem proximo. **Primo** p̃pter p̃formitatem nāe. **Aug. Homo** mines amo: qz homines. i. qz rationalem habent aiam. **Secdo** p̃pter imaginem gratie: qz dei filius est: et de facili fieri pot̃. vnde **Ro. s. Ipse** sp̃s testimonij reddidit sp̃i nostro: qz sumus filij dei. **Si** aut̃ filij et heredes. **Heredes** aut̃ dei. coheredes aut̃ xp̃i. **Patet** g̃ quoq̃ caritas debitum est. vnde dicit. **Memini** q̃c̃q̃ de beatis: nisi vt inuicem diligatis. i. vt cetera ita solute debita: vt debeatis aliqd̃ caritative.

Ita solute: vt semp̃ eam debeatis. vñ **Aug. Sola** caritas est: q̃ reddita semp̃ retinet debitorem. vnde fm̃ eundez. **Reddit** cum impenditur. **Debet** autez etiā si reddita fuerit: qz nulluz est sp̃s: in q̃ reddenda nō est. **Hec** euz red datur: amittit. sed potius reddendo multiplicat et tanto maior acgritur: q̃sto pluribus reddit.

Quinta 2° est: q̃ talis dilectio dz esse mutua. **Nam** mutuitas est forma dans dilectōez esse p̃fectā. vnde dicit. **Inuicēz** ostendens dilectionem esse hñdam inter pximos: aliter nō

Sermo

et primi. **C** Et nota q. primus multis noib⁹ noiat. Dicit. n. socius in piculo: collega in officio: socius in pmo: comes in itinere: sodalis in mensa. Quocumq. n. mo sumat primus: semp eius mutuitas dilectiois est veneranda. Ad qua qnq. currunt. **C** Primo. n. caritativa affectio: vt ql; alium dilgat ope et necessitate. vnde Augu. 4. p. f. vocabat amicum di midium aie sue. vnde talis mutuitas d; esse co glutinata caritate: circa idem nolle et ides velle. **C** Secdo vnanimis pnsio. **P**sal. Ambula uimus in domo dei cu pnsu. **C** Tertio mutua subleuatio: et nociu mutua repulsio: et adiutorij prompta collatio. **E**cclia. 4. Melius est esse duos fil: q; vnum. **H**abent. n. emolumentum societatis sue. **C** Quarto mutua veneratio. **R**o. 13. Honore inuicem puenientes. **C** Quinta pia ppassio: et mutua in firmitatum: mox et corpoz supportatio. vñ Seneca dicit. Societas filis est structure lapidis q casura est: nisi inuicem sustentaret. vñ **A**u. Nil sic pbat amicuz: sicut oneris supportatio.

Sedm pncipale.

Ira fm pncipale: vbi agitur de eius conseruatione cu dicit. Quid eniz diligit et. vbi sunt due conclusiones.

C Prima conclusio est q. dilectio dei qua diligit nos: e exreplam dilectionis ad primu. **M**az in dilectione primi pntinet dilectio dei vt finis. **I**n dilectione. n. dei implent mandata pme tabule: q ordinant nos ad dm in dilectione primi iplent mandata secunde tabule que ordinant nos ad primum. **E**t ita in dilectione primi implet lex bene dicit. Qui diligit primuz legem impleuit. **M**at. 22. **I**n his duobus mandatis tota lex pendet et proph. **E**st tam nota dum q dilectio dei in ser exreplam dilectionis primi cu dicit **J**ob. 15. **N**oc e pceptu meum vt diligatis inuice sicut dilexi vos. **C** P amore gratuito. s. no precedit merit reddito. **P**. **J**ob. 4. in hoc esse caritas dei no qsi nos dilexim⁹ deu. sed qm ipe p⁹ dilexit nos. **S**ic nos debem⁹ amare primu. **C** Secudo amof recto: q non ppter vtilitatē suā vt a nobis acciperet. sed magis ppter nostrā salutem vt nobis daret se. **S**ic et nos debem⁹ primum diligere no ppter nostrū comodū: sed ppter suū pfectum. vnde **A**ug. vera amicitia no est pensanda i temporalib⁹ comodis. s; gratuito amore portanda. vnde **T**ul. si vtilitas cōglutinet amicitias: eadez dmutata dissoluet. **C** **T**er

no amore discreto. **A**mor discretus est: qui psonas amat sed vitia odit et persequit: nec si psonis pdescendit q vitij implicet. **B**er. **C**hu⁹ st⁹ in carnis assumptione pdescendit mihi: in culpe vitiatione cōsuluit sibi. **S**ic amare debemus primum. **R**o. 13. **D**ilectio primi malū no opatur. **C** **Q**uarto amore vehementi. **J**ohannis. 15. **M**aiorem hanc dilectorem nemo habet et. **S**ic amare debemus primuz. **P**rima **J**obis. 3. **I**n h cognouimus caritatē dei: qm ille p nobis aiam suam posuit: et nos debemus p fratribus nostris aias nostras ponere. **C** **Q**uinto amore fructuoso: no vocali solum. **S**ic debemus amare primum. **P**rima **J**ohannis. 3. **I**f illioli non diligamus verbo: nec lingua. sed opere et veritate. vnde **V**erbo. **D**ilectio nostra semp exhibenda est: et veneratione sermonis: et ministerio largitatis. **C** **S**exto amore pseruanti. **J**obis. 14. **C**um dilexiss⁹ suos et. **S**ed sunt q cum feliciter amāt: felicitate recedente: ab eo recedunt. **H**ij fm veritatem nunq dilexerunt. **G**re. **C**um qs positus in prosperitate diligit. **I**ncertuz valde est vtz prosperitas in persona dilgat. **Q**ui. n. in aduersis primum despicit: aperte cōuincitur q hunc in prosperis non amauit.

C **S**ecda p⁹ est: q dilectio primi no solu cōfert beneficium: s; etiā noucumenta excludit. vnde mandatum h. s. diliges primum tuum sicut teipm vno sic exponit: vt sit sensus. **N**oc facias prorimo: qd tibi vis fieri. **N**o aut ubi no vis fieri: ei non facias. vnde **J**ido. **D**uo sunt pcepta erga prorimum fuanda: vt beneficij impensione foueat: et nulla malicia ledat. **E**xprim⁹ autem h gntuplex malicia: qua leditur primus. **M**az aut leditur prorimus in psona sibi pincta: vt vxore. **M**az prorimus et vxor vna caro sunt. **B**ene. 2. vnde dicit. **N**o adulterabis. **Q**uod qdem expresse prohibet le sionem iugalem. **S**ed fm **A**ug. implicite prohibet oem illicitum cubitum. **A**ut ledit prorimus in propria psona. vnde dicit. **N**o occides. vbi explicite prohibet homicidiū: sed implicite omne noucumentum: qd pot fieri contra prorimum. **A**ut ledit in rebus suis facto. vnde dicit. **N**on furaberis. vnde fm **A**ug^m prohibet eis ptractatio rei aliene: prouenitns et cupiditate vel iniuria. **N**o ideo dico: qz talis ptractatio tripl⁹ potest fieri licite. **C** **P**rimo ex obedientia: sicut fecerunt filij israel auferendo vasa argentea. **C** **S**ecdo qn sit ex cau

tella: vt si quis furet gladium furioso. **T**ertio quando fit ex mera necessitate. s. mortis. Aut ledit proximum verbo. vnde dicit. Non saluum testimoniu dices: vbi fm Adgm pbi/betur omne nocumentu: quo qs per falsitatez proximum ledit. Aut ledi pot proximus in pposito seu cogitaco. Et hoc siue qstuz ad pso nam sibi iunctam: siue qstuz ad rem exterio rem. Et ideo dicit. Non xcupisces. vbi licet explicite prohibeat xcupiscentia oculoz in re aliena: implicite tamen hic prohibet ois cocu piscencia male voluntatis: respectu rei aliene in corde. vnde dicit. Et si quod est aliud mandatum: implicite. s. in intellectu vt dictu est: in hoc verbo instaurat. i. reductioe subintelligit. Diliges proximum tuum sicut teipm. i. in bono: non in malo.

Tertium pncipale.

Tertius pncipale: vbi agitur de declinatoe mali circa pmiu: cu dicit Dilectio pmi. vbi sunt due pces.

Prima pco est: q vera dilectio non soluz abhorret malum in seipso: sed etiam in proximo. vñ dicit Tullius. Nulla est excusatio: si amicitie causa peccaueris. Lum. n. cõsiliatrix amicitie virtutis opinio fuerit: difficile est amicitia manere: si virtute defeceris. Caritas magis est a parte anteriori: boies ligas. Facit. n. eos concordet in bono. Amicitia vero mundi a posteriori: colligas homines. s. acut eniz nos cocordes in malo. Et deo dicit. Dilectio proximi maluz nõ operat. s. mortale. Prima coz. 13. Non agit perperã: non inflat: immo ponus opit multitudinẽ pctoz. Prouer. 10.

Secda pco est: q qz dilectio non agit malum: sed depellit z operat omne bonu. Sequitur q ipa est legis impletio. vnde Aug. Ubi autem caritas est: qd est quod deesse possit? Ubi autem non est: qd est quod pot prodesse? Dicimus igit eum q hanc virtutẽ bz: omnes habere: qz plenitudo legis est caritas. Que qto magis est in boie: tanto magis est virtute pditus. Quanto autez minus: tanto minus inest virtus. Et quanto minus inest virtus: tanto magis inest vitium. **I**n hac ergo impletur decalogus legis. vnde dicit. Plenitudo legis: id est causa plenarie impletionis legis est dilectio. Prima Thymo. p. s. nis sice pti est caritas: non consumptionis: sed consumationis.

Dominica 4. Sermo de euangelio. 32.

Ascendente

iesu in nauiculã secuti sunt euz discipuli eius. **A**d. s. Scdm qd dicit Ber. La lidissimus ille venator: solum sctiõis sanguinez ani

marum nostraz: habet laqueos z tela. Alios telis impetit suggestiois: vulnerãs multos: qz tenuis est patientia. Alios laqueis voluptatũ irretire laborat: pcludens mltos q in terra z iurta terrã vanitatũ reputat z voluptatũ. Sz qz fz Bre. min^o iacula feriunt: q pudent z nos tollerabilius mudi mala suscipunt: si s b psciẽtie clypeo muniamur. Ideo xps ptulit nob pudentie refugiu: q infidias inimici enadere valeamus. vñ in euang^o qtuoz p ordine pponunt. **P**rimum pncipale.

Tercium pncipale: vbi pponit nob pculum mundane tribulationis qd perpendit in nauicula fluctuatõis cum dicit. Ascendete ihu: vbi sunt. 5. pces.

Prima pco est: q cum vita nostra qdaz sit temptatio: qua qs qd sit aut qlis ostendit: sit re tanqz tẽptatio restringenda est. Et ideo dicitur q temptatio est pbatio mentis humane. qlis sit in seipã. vnde sicut ar gentu quale sit in se. pbat ignis vrens: ita aiãm hois qualis sit apd se. pbat temptatio. **E**cclia. 27. Vasa figuli probat fornax: z boies iustos temptatio tribulationis. vnde p nauem bene intelligit. Dicit etiã nauicula diminutiuẽ: ppter diminutã utilitẽ pfectionez: status pscntis vite. vñ Ber. b pfirmãs ait: Ipi gestam^o laqum nřz: vbitz pprium circũferimus inimicu: carnez hãc de pctõ natã: in pctõ nutritã: pua pslucudine vitatam. **H**ac vitã ad ipugnãduz nos calidissimus spens. cui nullũ aliud stũ diũ ẽ: nisi fide re sanguinẽ aiãz. **A**douet libidinẽ: desideria carnis istigat: z corda hoiz tẽptare nõ cessat. **H**ic est q manas nostras ppzio cingulo alligat: vt caro que data est in adiutorium: in ruinam nobis z in lapsum fiat.

Secda pco est: q lz quotidie sumus in pugna temptatõis: ipã tamen nobis sine nobis non pot pualere: qz fm Augu. Debilis est hostis: qui non vincit nisi volentem. vnde vita nostra dicitur nauicula: que licet diuersis tẽptationum vndis concutiat: euadere tamẽ potest: licet periculose. vnde Bernar. dicit.